

den betaald.

- dhr. Scholten: Wat heeft Talien met de JOVD-teddybeer?

Waar blijft de HB-pyama voor Frank, aangezien hij op een vorig congres in Deventer hier niet over bleek te beschikken?

HB: slechts voor het uitdelen van knuffeltjes.

Verder zoeken we nog naar een geschikt model pyama.

- dhr. v.d. Boogaart: Waar blijft de medezeggenschapsfolder?

HB: komt eraan!

- dhr. van Gilse: kunnen ook andere afdelingen de amendementen of moties van de indiener aanhouden?

HB: nee, de reglementen staan dit niet toe. Indien afdelingen of districten te weinig afgevaardigden hebben om in alle werkgroepen vertegenwoordigd te zijn kunnen ze een delegatie vormen met een andere afdeling of district.

13. SLUITING

Onder dankzegging aan de resolutiecommissie, het congressecretariaat, de rapporteurs en voorzitters van de werkgroepen en de congresvoorzitter Marco Swart sluit de voorzitter om 17.45 uur de vergadering.

resolutie demostaat

Demostaat, burger en democratie

000
PREAMBULE

010
Vrijheidsbegrip

011
Het streven naar optimale vrijheidsrealisering is de basis van een liberale samenleving.

012
De vrijheid van de een wordt gegrensd door de vrijheid van anderen.

013
Liberalisme beperkt zich niet tot de formele vrijheid, maar omvat ook de materiële vrijheid. In de liberale visie heeft o.a. de overheid een taak de materiële vrijheid zoveel mogelijk te realiseren en te zorgen voor het behoud hiervan. Dit geschiedt door de burgers een voldoende uitgangspositie te verschaffen opdat zij optimaal van de formele vrijheid gebruik kunnen maken.

020
Overheidslegitimatie

021
Ter realisering van de vrijheid dient een overheid in stand gehouden te worden.

022
De macht van deze noodzakelijke overheid wordt gelegitimeerd door de wijze waarop zij georganiseerd is, daarbij dient in elk geval aan de volgende voorwaarden voldaan te zijn:

a) dat de overheid de vrijheid van het individu niet verder beperkt dan in het algemeen door de samenleving noodzakelijk geacht wordt om de optimale vrijheid van alle individuele burgers te realiseren.

b) dat de uitoefening van de overheidsmacht gedemocratiseerd is.

023

De overheidsmacht verliest niet zijn legitimiteit indien door het optreden van de overheid de grondrechten op onaanvaardbare wijze worden aangetast.

024

Naarmate niet aan de voorwaarden wordt voldaan vermindert de legitimiteit van de betreffende overheidshandeling.

025

Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het maatschappelijk verdrag. Dit is een stilzwijgende uiting van de volkswil om de overheidsmacht te accepteren, zodat overheidsgezag uitgeoefend kan worden over alle burgers, met het uiteindelijke doel om voorwaarden te scheppen om de vrijheid te realiseren.

026

Er dient altijd naar gestreeft te worden de overheid zo sterk mogelijk te legitimeren opdat men de overheidsmacht kan accepteren. Indien er geen sprake is van een gelegitimeerde overheid heeft de overheidsmacht niet erkent te worden.

030

Democratie

031

Een liberaal democratiebegrip gaat uit van de individuele vrijheid en is gebaseerd op het recht en de mogelijkheid van het individu om in de democratie te kunnen participeren.

032

Van democratische besluitvorming is eerst sprake wanneer een besluit bij meerderheid genomen het resultaat is van gemeenschappelijk overleg wanneer daarbij zoveel mogelijk met de belangen van minderheden wordt rekening gehouden. Hierbij dient zoveel mogelijk naar consensus gestreefd te worden.

033

De JOVD kiest voor een stelsel van representatieve democratie, aangevuld met vormen van directe democratie, omdat in een dergelijk stelsel de mogelijkheden van het individu om te participeren in de democratie het grootst zijn.

034

Om de invloed van de burger zo groot mogelijk te maken acht de JOVD het wenselijk dat in Nederland deze democratie gestalte krijgt in een gedecentraliseerde eenheidsstaat.

100

Staatshoofd

110

Als liberalen zijn wij van mening dat een openbare functie, dus ook die van staatshoofd, niet verkregen mag worden door geboorte. Een openbare functie dient verkregen te worden op grond van persoonlijke kwalificatie.

111

Een modern constitutioneel koningschap is vooralsnog aanvaardbaar.

112

Politieke invloed van de koning(in) moet worden uitgesloten en de koning(in) maakt geen deel uit van de regering.

200

Volksvertegenwoordiging

210

POLITIEKE PARTIJEN

211

De parlementaire democratie kan slechts functioneren indien er een pluriform partijstelsel kan bestaan.

212

De rol van kleine partijen wordt positief gewaardeerd. Het wijzigen van het constitutioneel kader om een beperkt partijstelsel te bevorderen wordt afgewezen.

213

Partijen zijn verenigingen met een publieksrechtelijk kader karakter. Hun juridische positie wordt geregeld in de Wet op de Politieke Partijen.

214

Deze wet onderscheidt formele en niet-formele partijen.

215

Alle politieke partijen kunnen zich inschrijven bij de kiesraad. Iedere ingeschreven partij heeft het recht op deelname aan de verkiezingen voor Kamer en

Senaat en zendtijd op radio en t.v. binnen de verkiezingstijd.

216

Formele partijen kennen een interne democratische structuur en een vorm van kandideringsreferendum, zoals in deze wet wordt voorgeschreven.

217

Formele partijen en aan hen geestverwante wetenschappelijke bureaus, vormings- en scholingsinstituten en jongerenorganisaties krijgen geldelijke ondersteuning van overheidswege. Alle partijen gekozen in de kamer krijgen verder radio en t.v. zendtijd buiten de verkiezingstijd.

218

Alle partijen die geen formele partijen (meer) zijn, zijn niet-formele partijen in de verenigingsvorm.

220

Kiesstelsel

221

De Staten-Generaal bestaat uit de Kamer en de Senaat. De leden der Staten-Generaal worden gekozen door Nederlanders, die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en niet door de rechter van het kiesrecht zijn uitgesloten. Ieder die kiesgerechtigd is, kan tot lid der Staten-Generaal worden gekozen.

222

De kamer bestaat uit 200 zetels. De zetelverdeling over de partijen wordt bepaald door het stelsel van evenredige vertegenwoordiging voor een periode van ten hoogste vier jaar.

223

Vijftig kamerleden worden gekozen in enkelvoudige districten via het relatief meerderheidsstelsel. Het is voor een kandidaat slechts mogelijk zich per verkiezing in één district, en wel het district dat zijn/haar woonplaats omvat, verkiesbaar te stellen.

224

Politieke partijen kunnen slechts dan aan de verkiezingen voor de enkelvoudige kiesdistricten deelnemen, wanneer zij eveneens meedoen aan de verkiezingen in de landelijke kiesdistricten.

225

De overige kamerleden worden gekozen in het landelijk kiesdistrict via het lijstensysteem. Het aantal zetels behaald door een partij in het landelijk kiesdistrict, wordt bepaald door van het aantal zetels, behaald door de partij via evenredige vertegenwoordiging, het aantal zetels verkozen in de enkelvoudige districten af te trekken. De restzetels worden verdeeld via het systeem van de grootste overschotten.

226

Behaald een partij meer zetels in de enkelvoudige districten, dan waarop zij recht heeft volgens de evenredige vertegenwoordiging, dan krijgt die partij slechts zoveel zetels als zij via evenredige vertegenwoordiging recht op heeft. Zij krijgt dan die districtszetels waar zij de meeste stemmen heeft gehaald.

227

Er bestaat geen hogere kiesdrempel dan de kiesdeler.

228

Binnen een lijst worden zetels verdeeld volgens de lijstvolgorde, waarbij voorrang wordt verleend aan kandidaten, waarvan het aantal behaalde stemmen eenderde van de kiesdeler overschrijdt.

229

De Senaat bestaat uit 75 zetels. Zijn leden worden rechtsstreeks gekozen door een personenstelsel in de vorm van enkelvoudige overdraagbare stem (STV) onafhankelijk van de kamerverkiezingen. Tussen Kamer- en Senaatsverkiezingen zit in principe 2 jaar en minimaal 1 jaar. Een Senaatszitting duurt echter nooit langer dan 6 jaar.

230

De Senaat

231

De meerderheid in de Senaat kan voor de uitoefening van zijn verzwaarde controletaak op het bestuur van de volgende rechten gebruik maken:

- het recht van interpellatie;
- het recht om een door de Kamer aangenomen wetsvoorstel terug te zenden, waarna behandeling in de Kamer opnieuw dient aan te vangen;
- het recht moties al dan niet te aanvaarden.

232

Vijf en twintig senatoren kunnen besluiten dat de Senaat een parlementaire enquête houdt en kunnen de Algemene Rekenkamer gelasten van bepaalde overheidsuitgaven de doel- en rechtmatigheid te onderzoeken.

233

Iedere senator heeft het recht vragen te stellen aan de (onder-)ministers.

240

De Kamer

241

De Kamer kan voor haar beleidsbepalende taak van de volgende rechten gebruik maken:

- a. het al dan niet aanvaarden van wetsontwerpen en moties
- b. het recht van interpellatie
- c. het recht van amendement op ieder geagendeerd voorstel, met uitzondering van internationale verdragen.
- d. het budgetrecht.
- e. de benoeming van de minister-formateur.

242

Een derde van de leden in de Kamer kan de Senaat verzoeken een parlementaire enquête te houden, waarna de enquetecommissie haar bevindingen aan de Kamer voorlegt.

243

Ieder kamerlid kan een wetsontwerp indienen en heeft het recht aan de (onder-)ministers vragen te stellen.

250

Fracties

251

Het functioneren van groepen volksvertegenwoordigers in fractieverband kan efficiënt zijn.

252

Fractiediscipline mag niet tot gevolg hebben dat het beginsel van vrij mandaat wordt aangetast.

253

Wanneer een of meer kamerleden van een bepaalde fractie besluiten van de ene naar de andere fractie over te stappen, dan kan dit slechts indien zij op naam gekozen zijn via het stelsel van enkelvoudige districten of via voorkeursstemmen in het lijstenstelsel. Wanneer dit

niet het geval is, dienen zij hun Kamerzetel(s) op te geven en dienen zij te worden vervangen door een kandidaat-Kamerlid die bovenaan de kandidatenlijst van de betreffende fractie staat. Ongeacht de wijze van verkiezing kan een kamerlid altijd gesloten, om uit een fractie te stappen, en autonoom in de kamer te gaan optreden. Na een dergelijk besluit hoeft het Kamerlid zijn zetel niet op te geven.

260

Staf Staten Generaal

261

Iedere volksvertegenwoordiger heeft enkel persoonlijke medewerkers. Iedere fractie krijgt een staf, waarbij de grootte gereletereerd wordt aan de fractiegrootte.

262

Senaat en Kamer worden ondersteund door het parlementair wetenschappelijk instituut.

263

Ieder lid van de Staten Generaal krijgt een budget voor wetenschappelijk onderzoek op politiek relevant terrein. Dit onderzoek dienen zij zelf te initiëren. Over de besteding van het budget wordt verantwoording afgelegd aan het presidium.

300

Regering

310

Formatie

311

De invloed van de Kamer op de regeringsformatie dient zo groot mogelijk te zijn.

312

De gang van zaken tijdens die formatieperiode dient aan ministeriële verantwoordelijkheid van de minister-formateur onderworpen.

313

Om redenen van doelmatigheid dient de demissionaire periode van een regering en de formatieperiode zo kort mogelijk te zijn.

314

De Kamer benoemt binnen een maand een minister-formateur door middel van een hoofdelijke geheime stemming met absolu-

te meerderheid, dan volgt een tweede ronde tussen de twee kandidaten met de meeste stemmen in de eerste ronde. De Kamer kan de minister-formateur ten alle tijde, al dan op zijn verzoek, van zijn taken ontheffen.

315

De regeringverklaring vindt plaats binnen ten hoogste drie maanden na de benoeming van de minister-formateur, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om van de termijn af te wijken.

316

De minister-formateur wordt van rechtswege minister-president in de nieuwe regering, tenzij de Tweede Kamer anders besluit, en benoemt in die hoedanigheid de overige ministers en is politiek verantwoordelijk voor de gang van zaken m.b.t. de formatie.

317

De minister-president heeft tussentijds de bevoegdheid om de samenstelling van de regering te wijzigen.

318

De onderminister kan zijn minister in de ministerraad vervangen en wordt benoemd en ontslagen door de minister-president na instemming van de minister. Indien zijn minister wordt ontslagen of ontslag neemt, neemt de onderminister ook ontslag.

319

De vertrouwensregel en het ontbindingsrecht blijven onverkort gehandhaafd in de verhouding tussen Kamer en regering, respectievelijk de individuele minister.

400

Wetgeving

4A10

De Algemene Rekenkamer

4A11

De Algemene Rekenkamer controleert de rechtmatigheid en doelmatigheid van overheidsuitgaven.

4A12

Voor de administratie van en de verslaglegging door de overheid t.a.v. haar financiën, gelden in principe dezelfde regels als de overheid aan het bedrijfsleven stelt.

4A13

De Algemene Rekenkamer beschikt over een budget om externe krachten aan te trekken ten behoeve van de uitoefening van haar taken.

4A14

Het Centraal Wetgevingsinstituut.

4A15

Het Centraal Wetgevingsinstituut begeleidt wetsvoorstellen op juridische tekortkomingen en probeert de Nederlandse wetgeving te stroomlijnen

4A16

De Raad van State

4A17

De Raad van State adviseert de Staten-Generaal en regering ten aanzien van wetsvoorstellen en algemene maatregelen van bestuur.

410

Formele wetgeving

411

Wetsvoorstellen kunnen worden ingediend door de regering, door elk Kamerlid en door het volksinitiatief.

412

Onder volksinitiatief wordt verstaan het indienen bij de Kamer van wetsvoorstellen door middel van een petitie, ondertekend door een aantal kiesgerechtigden, gelijk aan de kiesdeler bij de laatste Kamerverkiezingen. Het wetsvoorstel wordt verdedigd door woordvoerders van de initiatiefnemers.

413

Voorafgaand aan de behandeling door de Kamer wordt het wetsvoorstel aan de Raad van State voor advies voorgelegd. Het Centraal Wetgevingsinstituut begeleidt het wetsvoorstel op juridisch-technisch terrein gedurende de gehele procedure.

414

De Kamer kan het wetsvoorstel amenderen alvorens de Kamer het wetsvoorstel al dan niet aanvaardt. De indienders kunnen het wetsvoorstel intrekken zolang de Kamer het wetsvoorstel niet heeft aanvaard.

415

Na de aanvaarding vangt een afdoelingspe-

riode van 31 dagen aan, die door de Senaat met twee maal 31 dagen verlengd kan worden.

416

Gedurende de afkoelingsperiode kan de Senaat na toetsing besluiten tot terugzending, waarna de behandeling in de Kamer opnieuw aanvangt. Inzake een wetsvoorstel heeft de Senaat eenmalig dit recht.

417

Na afloop van voorafgaand proces dient de verantwoordelijke minister binnen 15 dagen een wetsvoorstel te bekrachtigen door middel van ondertekening. Na bekrachtiging wordt het wetsvoorstel wet en wordt onmiddellijk gepubliceerd in het Staatsblad en treedt in werking op de twintigste dag na die publicatie, tenzij de wet zelf anders bepaalt

418

Elke vorm van referendum op nationaal niveau wordt als inbreuk op de representatieve democratie beschouwd en daarom afgewezen.

420

Materiële wetgeving en andere regelgeving door regering of minister.

421

Op verzoek van 10 senatoren kan de Senaat bij gewone meerderheid een Algemene Maatregel van Bestuur, een ministeriële verordening of subsidievoorwaarden ongeldig verklaren. Dit verzoek dient binnen 31 dagen na afkondiging gedaan te worden.

500

Rechtspraak

511

Formele wetten zijn onschendbaar.

512

De rechter toetst wetten in formele zin niet aan de Grondwet.

520

Grondrechten.

521

Grondrechten zijn uitgangspunten van de individuele en maatschappelijke vrijheid en gelijkwaardigheid van het individu

bij zijn of haar ontplooiing.

522

Schending van grondrechten kunnen aan de rechter worden voorgelegd. De schending wordt aan de grondrechten getoetst. De rechter oordeelt. Grondrechten kennen een gefaseerde horizontale werking, d.w.z. zij werken niet altijd op dezelfde wijze door in de verhoudingen tussen burgers onderling, en tevens kennen zij verticale werking, d.w.z. in de verhouding overheid - burger.

530

Administratieve rechtspraak

531

Administratieve rechtspraak en administratief beroep worden geïntegreerd tot één stelsel. De bestaande instanties belast met vormen van administratieve rechtspraak gaan op in dit stelsel.

532

Het geding in eerste aanleg wordt gevoerd bij hetzij een administratieve beroepsinstantie hetzij de administratieve rechtbank. De wet geeft aan of een administratieve rechtbankprocedure van toepassing is.

533

De administratieve beroepsinstantie toetst op doel- en rechtmatigheid, de administratieve rechtbank toetst slechts op rechtmatigheid.

534

Het geding in tweede aanleg wordt gevoerd bij de administratieve gerechtshoven in aansluiting op de beroepsprocedure respectievelijk de rechtbankprocedure.

535

Cassatie is mogelijk bij de administratieve kamer van de Hoge Raad.

600

Gedecentraliseerde overheid

610

Gemeente

611

Aan het hoofd van de gemeente staat de gemeenteraad met als voorzitter de burgemeester. De gemeenteraad wordt gekozen door de kiesgerechtigde inwoners van de gemeente door het stelsel van evenredige

vertegenwoordiging, voor een periode van vier jaar.

612

Kiesgerechtigden zijn:

- 1) Nederlanders die de leeftijd van 18 jaar of ouder hebben bereikt.
- 2) Buitenlanders die de leeftijd van 18 jaar of ouder hebben bereikt en langer dan 5 jaar in Nederland wonen, mits door deze groepen aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. Ingezeten zijn van desbetreffende gemeente.
 - b. Niet door de rechter van het kiesrecht zijn uitgesloten.

613

Het aantal zetels van de gemeenteraad is afhankelijk van het inwonertal van de gemeente.

614

Binnen een lijst worden de zetels verdeeld aan die kandidaten die tenminste eenderde van de kiesdeler aan stemmen hebben behaald.

615

Als bestuursorgaan kent elke gemeente het college van Burgemeester en Wethouders, met als voorzitter de burgemeester.

616

De burgemeester wordt op voordracht van de gemeenteraad door de minister van Binnenlandse Zaken benoemd. De minister kan slechts op zwaarwegende gronden en gemotiveerd van de voordracht afwijken. Bij een voordracht gedaan bij unanimiteit van de gemeenteraad mag de Minister niet van de voordracht afwijken.

617

De wethouders worden door de raad uit zijn midden benoemd. De wethouders dienen het vertrouwen van de raad te genieten. Als dat vertrouwen ontbreekt dienen de wethouders op te stappen.

618

Onder gemeentelijk volksinitiatief wordt verstaan, het indienen bij de gemeenteraad van voorstellen die vergezeld gaan van een petitie ondertekend door een aantal mensen gelijk aan de kiesdeler bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Het voorstel wordt verdedigd door de woordvoerders van de initiatiefnemers.

620

Provincie

621

Aan het hoofd van de provincie staan de Provinciale staten, met als voorzitter de commissaris. De provinciale staten worden gekozen door de kiesgerechtigde inwoners van de provincie door het stelsel van evenredige vertegenwoordiging voor een periode van vier jaar.

622

Kiesgerechtigden zijn:

- 1) Nederlanders die de leeftijd van 18 jaar of ouder hebben bereikt.
- 2) Buitenlanders die de leeftijd van 18 jaar of ouder hebben bereikt en 5 jaar in Nederland wonen, mits door deze groepen aan de volgende voorwaarden wordt volaan:
 - a. ingezetenen zijn van desbetreffende provincie
 - b. niet door de rechter van het kiesrecht zijn uitgesloten.

623

Het aantal zetels van de provinciale staten is afhankelijk van het inwonertal van de provincie. Binnen een lijst worden de zetels verdeeld volgens de lijstvolgorde, waarbij voorrang wordt verleend aan die kandidaten die tenminste eenderde van de kiesdeler aan stemmen hebben behaald.

624

Als bestuursorgaan kent elke provincie de gedeputeerde staten, met als voorzitter de commissaris.

625

De commissaris wordt op voordracht van de provinciale staten door de minister van Binnenlandse Zaken benoemd. Hij kan slechts op zwaarwegende gronden en gemotiveerd van de voordracht afwijken. Bij een voordracht gedaan bij unanimiteit van de provinciale staten mag de minister van Binnenlandse Zaken niet van de voordracht afwijken.

626

De gedeputeerden worden door de provinciale staten al dan niet uit hun midden, voor een periode van in principe vier jaar, gekozen. Zij zijn geen lid van de provinciale staten.

627

Onder provinciaal volksinitiatief wordt verstaan het indienen bij de provinciale staten van voorstellen die betrekking hebben op zaken die tot de competentie van het provinciaal bestuur behoren. Deze voorstellen gaan vergezeld van een petitie ondertekend door een aantal mensen gelijk aan de kiesdeler van de laatste provinciale staten verkiezing. Het voorstel wordt verdedigd door woordvoerders van de initiatiefnemers.

630

Waterschappen

631

Aan het hoofd van de waterschap staat de waterschapsvergadering, bestaande uit de stemgerechtigde ingelanden, met als voorzitter de waterschapsvoorzitter.

632

Als bestuursorgaan kent elk waterschap het bestuur, gekozen door de waterschapsvergadering.

633

De waterschapsvoorzitter wordt benoemd op voordracht van de waterschapsvergadering door de minister van Waterstaat.

634

De huidige situatie omtrent het toezicht door de provincie blijft gehandhaafd.

640

Publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie

641

De organen van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie blijven op de huidige manier samengesteld, met dien verstande dat ook ongeorganiseerde werknemers in deze organen vertegenwoordigd kunnen zijn.

642

Deze organen stellen ontwerpverordeningen op en geven adviezen.

643

De minister van Economische Zaken stelt de definitieve verordeningen vast.

moties

(agendapunt 9)

MOTIE BURGERLIJK HUWELIJK

De JOVD bijeen te Dordrecht op 9 en 10 november 1985

CONSTATERENDE

- dat sedert 1982 meer huwelijken worden ontbonden dan gesloten
- dat naast het huwelijk vele andere samenlevingsvormen opgang hebben gemaakt
- dat de maatschappelijke betekenis van het burgerlijk huwelijk in belangrijke mate is afgenomen

OVERWEGENDE

- dat het burgerlijk huwelijk beschouwd kan worden als een samenlevingscontract in een vaste voorgeschreven vorm en met verplichte registratie
- dat de overheid heeft gemeend een exclusieve positie te moeten toekennen aan deze vorm van samenleven
- dat echter ook andere samenlevingsvormen mogelijk zijn dan die van (één) man en (één) vrouw

SPREEKT ALS HAAR MENING UIT

- dat de bij de wet geregelde exclusiviteit van het burgerlijk huwelijk dient te komen vervallen en dat alle samenlevingsvormen aan elkaar gelijk gesteld dienen te worden
- dat het dwingend rechterlijk karakter van het burgerlijk huwelijksrecht dient te komen vervallen

EN GAAT OVER TOT DE ORDE VAN DE DAG

MOTIE SOVJET-MORATORIUM

De JOVD bijeen te Dordrecht op 9 en 10 november 1985

GEHOORD HEBBENDE

- het moratorium dat de heer Gorbatsjov op 7 april 1985 op de stationering van SS-20's in het Westelijk deel van de USSR tot 1 november 1985 afkondigde

CONSTATERENDE

- dat de afgelopen zomer 3 nieuwe bases met SS-20 raketten in gebruik zijn genomen
- dat hierdoor het officiële NAVO-cijfer over het aantal gestationeerde SS-20's 2 keer moest worden bijgesteld, namelijk van 414 tot 423 op 29 juni en van 423 op 441 op 18 september
- dat van de 3 nieuwe basis er 2 liggen in het Westelijk deel van de Sovjet-Unie

CONCLUDEREND HIERUIT

- dat de Sovjet-Unie zich niet aan dit